

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (druga izba)

z dnia 8 maja 2013 r. *

Obywatelstwo Unii — Artykuł 20 TFUE — Prawo pobytu obywateli państw trzecich będących członkami rodziny obywatela Unii, który nie skorzystał ze swojego prawa do swobodnego przemieszczania się — Prawa podstawowe

W sprawie C-87/12

mającej za przedmiot wnioszek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Cour administrative (Luksemburg) postanowieniem z dnia 16 lutego 2012 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 20 lutego 2012 r., w postępowaniu:

Kreshnik Ymeraga,

Kasim Ymeraga,

Afijete Ymeraga-Tafarshiku,

Kushtrim Ymeraga,

Labinot Ymeraga

przeciwko

Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration,

TRYBUNAŁ (druga izba),

w składzie: R. Silva de Lapuerta (sprawozdawca), prezes izby, G. Arestis, J.C. Bonichot, A. Arabadjiev i J.L. da Cruz Vilaça, sędziowie,

rzecznik generalny: P. Mengozzi,

sekretarz: V. Tourrès, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 23 stycznia 2013 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu K. Ymeragi i in. przez adwokata O. Langa,

— w imieniu rządu luksemburskiego przez C. Schiltza, P. Frantzen i L. Maniewski, działających w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: francuski.

- w imieniu rządu belgijskiego przez T. Materne’a i C. Pochet, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu czeskiego przez M. Smolka i J. Vlácilu, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu duńskiego przez C. Vanga, działającego w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu rządu niemieckiego przez T. Henzego i N. Grafa Vitzthuma, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu polskiego przez M. Szpunara i B. Majczynę, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez D. Maidani i C. Tufvesson, działające w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,
wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 20 TFUE.
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu między Kreshnikiem Ymeragą, Kasimem Ymeragą i Afijete Ymeragą-Tafarshiku (zwanymi dalej „małżonkami Ymeraga”) oraz Kushtrimem i Labinotem Ymeragami, będącymi, odpowiednio, rodzicami i dwoma braćmi pierwszej z wymienionych osób, a ministre du Travail, de l’Emploi et de l’Immigration (zwanym dalej „ministrem”) w przedmiocie wydanej przez tego ostatniego decyzji dotyczącej odmowy przyznania małżonkom Ymeraga oraz Kushtrimowi i Labinotowi Ymeragom prawa pobytu w Luksemburgu i nakazu opuszczenia przez nich terytorium luksemburskiego.

Ramy prawne

Prawo Unii

Dyrektywa 2003/86/WE

- 3 Artykuł 1 dyrektywy Rady 2003/86/WE z dnia 22 września 2003 r. w sprawie prawa do łączenia rodzin (Dz.U. L 251, s. 12) stanowi:
„Niniejsza dyrektywa ma na celu określenie warunków wykonania prawa do łączenia rodziny przez obywateli państwa trzeciego zamieszkujących legalnie na terytorium państw członkowskich”.
- 4 Zgodnie z art. 3 ust. 3 wspomnianej dyrektywy:
„Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do członków rodzin obywatela Unii”.

Dyrektywa 2004/38/WE

- 5 Zatytułowany „Definicje” art. 2 dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniającej rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylającej dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 158, s. 77) stanowi:

„Do celów niniejszej dyrektywy:

- 1) »obywatel Unii« oznacza każdą osobę mającą obywatelstwo państwa członkowskiego;
- 2) »członek rodziny« oznacza:

[...]

d) bezpośrednich wstępnych pozostających na utrzymaniu oraz tych [bezpośrednich wstępnych] współmałżonka lub partnera, jak zdefiniowano w lit. b);
- 3) »przyjmujące państwo członkowskie« oznacza państwo członkowskie, do którego przybywa obywatel Unii w celu skorzystania z jego/jej [ze swojego] prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu”.

- 6 Artykuł 3 dyrektywy 2004/38, zatytułowany „Beneficjenci”, przewiduje:

„1. Niniejszą dyrektywę stosuje się w odniesieniu do wszystkich obywateli Unii, którzy przemieszczają się do innego państwa członkowskiego lub przebywają w innym państwie członkowskim niż państwo członkowskie, którego są obywatelami, oraz do członków ich rodziny, jak zdefiniowano w art. 2 ust. [pkt] 2, którzy im towarzyszą lub do nich dołączają”.

2. Bez uszczerbku dla jakiegokolwiek osobistego prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu zainteresowanych osób przyjmujące państwo członkowskie, zgodnie ze swoim ustawodawstwem krajowym, ułatwia wjazd i pobyt następujących osób:

- a) wszelkich innych członków rodziny, bez względu na ich przynależność państwową, którzy nie są objęci definicją określoną w art. 2 ust. 2, a w kraju, z którego przybyli, pozostają na utrzymaniu lub są członkami gospodarstwa domowego obywatela Unii, posiadającymi pierwotne prawo pobytu, lub gdzie istnieją poważne względy zdrowotne ściśle wymagające osobistej opieki obywatela Unii nad członkiem rodziny;

[...]

Przyjmujące państwo członkowskie dokonuje szczegółowej analizy osobistych okoliczności i uzasadnia każdą odmowę wjazdu lub pobytu wobec tych osób”.

Prawo luksemburskie

- 7 Loi du 29 août 2008 portant sur la libre circulation des personnes et l’immigration (ustawa z dnia 29 sierpnia 2008 r. w sprawie swobodnego przepływu osób i imigracji, Mém. A 2008, s. 2024, zwana dalej „ustawą o swobodnym przepływie osób”) dokonuje transpozycji dyrektyw 2003/86 i 2004/38 do luksemburskiego porządku prawnego.

8 Zgodnie z art. 6 tej ustawy:

„(1) Obywatel Unii posiada prawo pobytu na terytorium Wielkiego Księstwa Luksemburga przez okres dłuższy niż trzy miesiące, jeżeli spełnia jeden z poniższych warunków:

1. jest pracownikiem najemnym lub osobą pracującą na własny rachunek;
2. posiada wystarczające zasoby dla siebie i członków swojej rodziny, o których mowa w art. 12, aby nie stanowić obciążenia dla systemu pomocy społecznej, oraz jest objęty pełnym ubezpieczeniem zdrowotnym;
3. jest zapisany do instytucji prywatnej lub publicznej, uznanej przez Wielkie Księstwo Luksemburga na podstawie obowiązujących przepisów prawnych, zasadniczo w celu odbycia studiów, włącznie z kształceniem zawodowym, i posiada wystarczające zasoby dla siebie i członków swojej rodziny, aby nie stanowić obciążenia dla systemu pomocy społecznej, oraz jest objęty pełnym ubezpieczeniem zdrowotnym.

(2) Rozporządzenie książęce określa zasoby wymagane w ust. 1 pkt 2 i 3 oraz szczegółowe warunki przedstawienia właściwych dowodów.

[...]”.

9 Artykuł 12 wspomnianej ustawy stanowi:

„(1) Za członków rodziny uznaje się:

[...]

d) bezpośrednich wstępnych pozostających na utrzymaniu obywatela Unii i bezpośrednich wstępnych pozostających na utrzymaniu małżonka lub partnera, o którym mowa w lit. b).

(2) Minister może zezwolić wszystkim innym członkom rodziny nieobjętym definicją zawartą w ust. (1), niezależnie od ich narodowości, na pobyt na terytorium Wielkiego Księstwa Luksemburga, jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków:

1. w państwie pochodzenia osoby te pozostawały na utrzymaniu lub były członkami gospodarstwa domowego obywatela Unii korzystającego z pierwotnego prawa pobytu;
2. poważny stan zdrowia takiego członka rodziny wymaga ściśle osobistej opieki obywatela Unii.

Wniosek o zezwolenie na wjazd i na pobyt członków rodziny, o których mowa w akapicie powyżej, jest poddany szczegółowemu rozpoznaniu uwzględniającemu konkretną sytuację danej osoby.

[...]”.

10 Zgodnie z treścią art. 103 wspomnianej ustawy:

„Przed wydaniem w stosunku do obywatela państwa trzeciego decyzji odmawiającej prawa pobytu, cofnięcia lub nieprzedłużenia zezwolenia na pobyt lub decyzji o wydaleniu z terytorium Wielkiego Księstwa Luksemburga minister uwzględnia w szczególności długość pobytu zainteresowanego na terytorium Wielkiego Księstwa Luksemburga, jego wiek, stan zdrowia oraz sytuację rodzinną i ekonomiczną, stopień jego integracji społecznej i kulturowej, jak również intensywność jego związków z państwem pochodzenia, chyba że jego obecność stanowi zagrożenie dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego.

Decyzja o wydaleniu z terytorium Wielkiego Księstwa Luksemburga, z wyjątkiem decyzji uzasadnionej poważnymi względami bezpieczeństwa publicznego, nie może zostać wydana względem osoby nieletniej pozbawionej opieki przedstawiciela prawnego, chyba że wydalenie jest konieczne z punktu widzenia jej interesów”.

Postępowanie główne i pytanie prejudycjalne

- 11 Wszyscy skarżący w postępowaniu głównym pochodzą z Kosowa. W 1999 r. Kreshnik Ymeraga, mający wówczas 15 lat, przybył do Luksemburga, aby zamieszkać ze swoim posiadającym obywatelstwo luksemburskie wujem, który stał się jego opiekunem prawnym. Chociaż złożony przez Kreshnika Ymeragę wniosek o udzielenie azylu został odrzucony przez władze luksemburskie, jego pobyt został zalegalizowany w 2001 r., a sam Kreshnik Ymeraga podjął następnie studia i znalazł stałą pracę.
- 12 W latach 2006 i 2008 przybyli kolejno do Luksemburga małżonkowie Ymeraga i dwaj bracia Kreshnika Ymeragi. Wszyscy oni byli pełnoletni w momencie przybycia, z wyjątkiem Labinota Ymeragi, któremu brakowało trzech tygodni do uzyskania pełnoletności. W dniu ich przybycia każde z nich złożyło wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej w rozumieniu ustawy dotyczącej prawa azylu i uzupełniających form ochrony.
- 13 W następstwie odrzucenia przez władze luksemburskie ich wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej małżonkowie Ymeraga i dwaj bracia Kreshnika Ymeragi złożyli w dniu 8 maja 2008 r. wnioski o wydanie zezwolenia na pobyt z tytułu łączenia rodzin. Wniosek ten został domyślnie odrzucony w dniu 9 sierpnia 2008 r., a odmowa ta została potwierdzona orzeczeniem tribunal administratif (sądu administracyjnego) z dnia 9 marca 2010 r., który nie został jednak zaskarżony.
- 14 Tymczasem w dniu 16 marca 2009 r. Kreshnik Ymeraga uzyskał obywatelstwo luksemburskie. W dniu 14 sierpnia 2009 r. małżonkowie Ymeraga wystąpili do ministra z wnioskiem o wydanie im karty pobytu jako członkom rodziny obywatela Unii.
- 15 W dniu 17 maja 2010 r. małżonkowie Ymeraga ponownie wystąpili do ministra ze swoim wnioskiem z dnia 14 sierpnia 2009 r. i wnieśli także o wydanie dokumentu pobytowego lub ewentualnie zezwolenia na pobyt dla dwóch braci Kreshnika Ymeragi.
- 16 Trzema decyzjami z dnia 12 lipca 2010 r. minister odrzucił wspomniane wnioski. Odwołanie od tych decyzji zostało oddalone orzeczeniem tribunal administratif z dnia 6 lipca 2011 r.
- 17 Zgodnie ze wspomnianym orzeczeniem, chociaż Kreshnik Ymeraga uczestniczył finansowo w wydatkach swej pozostałej w Kosowie rodziny, nie można było uznać, że jego rodzice pozostawali „na utrzymaniu” zainteresowanego w rozumieniu ustawy o swobodnym przepływie osób. Co się tyczy dwóch braci Kreshnika Ymeragi, to zważywszy, że on sam opuścił Kosowo w 1999 r., nie można także uznać, iż byli oni „członkami gospodarstwa domowego” w rozumieniu powyższej ustawy, mimo wsparcia finansowego wykazanego dla okresu od dnia 19 marca 2006 r. do dnia 20 lutego 2007 r.
- 18 Tribunal administratif oddalił również jako bezzasadny zarzut naruszenia art. 8 europejskiej Konwencji ochrony praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r., z uwagi na to, że odmowa udzielenia rodzicom i dwóm braciom Kreshnika Ymeragi zezwolenia na pobyt nie mogła przeszkodzić im w kontynuowaniu życia rodzinnego, jakie prowadzili z nim po opuszczeniu przez niego Kosowa i przed ich przybyciem do Luksemburga.
- 19 Skarżący w postępowaniu głównym zaskarżyli orzeczenie tribunal administratif do sądu odsyłającego. Decyzje ministra o wydaleniu zostały zawieszane do momentu wydania orzeczenia co do istoty, z wyjątkiem decyzji dotyczącej Labinota Ymeragi, która została wykonana przed zarządzeniem zawieszenia.

- 20 Cour administrative wskazuje, że jakkolwiek ustawa o swobodnym przepływie osób ma na celu dokonanie transpozycji dyrektyw 2003/86 i 2004/38, dyrektywy te nie wydają się znajdować zastosowania do Kreshnika Ymeragi.
- 21 I tak sąd odsyłający uważa, że w niniejszym przypadku nasuwa się pytanie, czy art. 20 TFUE i ewentualnie określone postanowienia Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą”) mogą pozwolić na przyznanie członkom rodziny Kreshnika Ymeragi prawa do połączenia rodziny w Luksemburgu.
- 22 W tych okolicznościach Cour administrative postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„W jakim zakresie status obywatela Unii i związane z tym prawo pobytu w państwie, którego jest się obywatelem, przewidziane w art. 20 TFUE, wraz z prawami, gwarancjami i obowiązkami przewidzianymi w karcie [...], w szczególności i o ile zaistnieje taka potrzeba w jej art. 20, 21, 24, 33 i 34, przyznają prawo do łączenia rodzin po stronie członka rodziny rozdzielonej, obywatela [Unii], zamierzającego doprowadzić w państwie swojego miejsca zamieszkania, którego jest obywatelem, do połączenia z rodziną, czyli ojcem, matką i dwoma braćmi, obywatelami państwa trzeciego, w wypadku gdy ów członek rodziny rozdzielonej nie skorzystał z prawa do swobodnego przemieszczania się i nie zamieszkiwał w państwie członkowskim innym niż to, którego jest obywatelem?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

- 23 W swym pytaniu sąd odsyłający dąży zasadniczo do ustalenia, czy art. 20 TFUE należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie temu, by państwo członkowskie odmówiło obywatelom państwa trzeciego prawa pobytu na swoim terytorium, chociaż obywatele ci pragną zamieszkać z członkiem swojej rodziny, będącym obywatelem Unii i zamieszkującym w tym państwie członkowskim, którego jest obywatelem, w sytuacji gdy ten obywatel Unii nigdy nie skorzystał ze swego prawa do swobodnego przemieszczania się.

W przedmiocie dyrektyw 2003/86 i 2004/38

- 24 Na wstępie należy zauważyć, że skarżący w postępowaniu głównym nie mogą skorzystać z praw przyznanych przez przepisy dyrektyw 2003/86 i 2004/38.
- 25 Co się tyczy, po pierwsze, dyrektywy 2003/86, zgodnie z art. 1 tego aktu jej celem jest ustalenie warunków, na jakich wykonywane jest prawo do łączenia rodzin, które przysługuje obywatelom państw trzecich mieszkającym zgodnie z prawem na terytorium państw członkowskich.
- 26 Jednakże na podstawie art. 3 ust. 3 tej dyrektywy nie stosuje się jej względem członków rodziny obywatela Unii.
- 27 Zważywszy, że spór w postępowaniu głównym dotyczy obywatela Unii, który przebywa w państwie członkowskim, oraz członków jego rodziny będących obywatelami państw trzecich, których celem jest pobyt w tym państwie członkowskim w ramach połączenia rodzinnego z tym obywatelem, należy stwierdzić, że w kontekście wniosków będących przedmiotem sporu w postępowaniu głównym dyrektywa 2003/86 nie podlega zastosowaniu względem skarżących w postępowaniu głównym.

- 28 Po drugie, jeżeli chodzi o dyrektywę 2004/38, Trybunał miał już okazję stwierdzić, że ma ona na celu ułatwienie korzystania z podstawowego i indywidualnego prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, przyznanego obywatelom Unii bezpośrednio przez traktat FUE, a w szczególności wzmocnienie tego prawa (zob. wyrok z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie C-256/11 Dereci i in., Zb.Orz. s. I-11315, pkt 50 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 29 Zgodnie z art. 3 ust. 1 tej dyrektywy ma ona zastosowanie do wszystkich obywateli Unii, którzy przemieszczają się do innego państwa członkowskiego lub przebywają w innym państwie członkowskim niż państwo członkowskie, którego są obywatelami, oraz do członków ich rodziny, jak zdefiniowano w art. 2 pkt 2 tego aktu, którzy im towarzyszą lub do nich dołączają.
- 30 Trybunał miał już okazję orzec, że obywatel Unii, który nigdy nie skorzystał z przysługującego mu prawa do swobodnego przemieszczania się i zawsze przebywał w państwie członkowskim, którego obywatelstwo posiada, nie jest objęty pojęciem beneficjenta w rozumieniu tego przepisu, a zatem dyrektywa 2004/38 nie ma do niego zastosowania (wyrok z dnia 5 maja 2011 r. w sprawie C-434/09 McCarthy, Zb.Orz. s. I-3375, pkt 31, 39; a także ww. wyrok w sprawie Dereci i in., pkt 54).
- 31 Jednocześnie stwierdzono, że skoro obywatel Unii nie jest objęty pojęciem beneficjenta w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2004/38, w zakres tego pojęcia nie wchodzi również członek jego rodziny, ponieważ prawa przyznane przez tę dyrektywę członkom rodziny jej beneficjenta są nie prawami własnymi tych członków rodziny, lecz prawami pochodnymi, nabytymi z uwagi na ich status członka rodziny beneficjenta (zob. ww. wyroki: w sprawie McCarthy, pkt 42; a także w sprawie Dereci i in., pkt 55).
- 32 Wracając do kontekstu sprawy w postępowaniu głównym: ponieważ obywatel Unii, którego dotyczy ta sprawa, nigdy nie skorzystał ze swojego prawa do swobodnego przemieszczania się i zawsze przebywał, jako obywatel Unii, w państwie członkowskim, którego obywatelstwo posiada, należy stwierdzić, że nie jest on objęty pojęciem beneficjenta w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 2004/38, w związku z czym dyrektywa ta nie znajduje zastosowania ani wobec niego, ani wobec członków jego rodziny.
- 33 Wynika stąd, że dyrektywy 2003/86 i 2004/38 nie podlegają stosowaniu względem obywateli państw trzecich, którzy występują o prawo pobytu w celu dołączenia do obywatela Unii będącego członkiem ich rodziny, który nigdy nie skorzystał ze swojego prawa do swobodnego przemieszczania się jako obywatel Unii i zawsze przebywał, jako obywatel Unii, w państwie członkowskim, którego obywatelstwo posiada (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie Dereci i in., pkt 58).

W przedmiocie art. 20 TFUE

- 34 W odniesieniu do art. 20 TFUE należy zauważyć, że postanowienia traktatu dotyczące obywatelstwa Unii nie przyznają obywatelom państw trzecich żadnego odrębnego prawa (wyrok z dnia 8 listopada 2012 r. w sprawie C-40/11 Iida, pkt 66).
- 35 W istocie ewentualne prawa przyznane obywatelom państw trzecich przez postanowienia traktatu dotyczące obywatelstwa Unii są nie prawami własnymi tych obywateli, lecz prawami pochodnymi, wynikającymi ze skorzystania ze swobody przemieszczania się przez obywatela Unii. Cel i uzasadnienie rzeczonych praw pochodnych opierają się na stwierdzeniu, że odmowa ich uznania mogłaby naruszać swobodę przemieszczania się obywatela Unii, zniechęcając go do korzystania z przysługujących mu prawa wjazdu i prawa pobytu na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego (ww. wyrok w sprawie Iida, pkt 67, 68).
- 36 W tym względzie Trybunał stwierdził już, że istnieją także sytuacje bardzo szczególne, w których na zasadzie wyjątku – mimo że prawo wtórne dotyczące prawa pobytu obywateli państw trzecich nie podlega zastosowaniu i mimo że dany obywatel Unii nie skorzystał z przysługującej mu swobody

przemieszczania się – nie powinno się odmówić prawa pobytu obywatelowi państwa trzeciego będącemu członkiem rodziny wspomnianego obywatela z uwagi na to, że w przeciwnym wypadku naruszona zostałaby skuteczność (*effet utile*) obywatelstwa Unii, z którego taki obywatel korzysta, jeżeli w konsekwencji takiej odmowy czułby się on w rzeczywistości zmuszony do opuszczenia terytorium Unii, rozpatrywanego jako całość, gdyż w ten sposób zostałby pozbawiony możliwości skutecznego skorzystania z istoty praw przyznanych przez status obywatela Unii (zob. ww. wyroki: w sprawie Dereci i in., pkt 64, 66, 67; a także w sprawie Iida, pkt 71).

- 37 Charakterystyczny dla opisanych powyżej sytuacji element wspólny polega na tym, że nawet jeżeli sytuacje te są regulowane przepisami należącymi a priori do kompetencji państw członkowskich, a mianowicie przepisami dotyczącymi prawa wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich wykraczającego poza zakres stosowania przepisów prawa wtórnego, które pod pewnymi warunkami przewidują przyznanie takich praw, pozostają one w swoistym stosunku ze swobodą przemieszczania się obywatela Unii, która to swoboda – aby nie doszło do jej naruszenia – stoi na przeszkodzie temu, by rzeczonym obywatelom państw trzecich można było odmówić prawa wjazdu i pobytu na terytorium państwa członkowskiego, w którym przebywa dany obywatel Unii (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie Iida, pkt 72).
- 38 Trybunał orzekł również, że w tym względzie sam fakt, iż dla obywatela państwa członkowskiego mogłoby wydawać się pożądane – ze względów ekonomicznych lub w celu utrzymania jedności rodziny na terytorium Unii – aby członkowie jego rodziny, którzy nie posiadają obywatelstwa państwa członkowskiego, mogli z nim przebywać na terytorium Unii, jest niewystarczający dla stwierdzenia, że obywatel Unii byłby zmuszony do opuszczenia terytorium Unii w razie nieprzyznania takiego prawa (ww. wyrok w sprawie Dereci i in., pkt 68).
- 39 W sprawie w postępowaniu głównym jedynym elementem, który uzasadniałby w ocenie sądu odsyłającego przyznanie prawa pobytu członkom rodziny Kreshnika Ymeragi, jest wola tego ostatniego, aby dołączyli oni do niego w państwie członkowskim, w którym zamieszkuje i którego obywatelstwo posiada, co nie jest wystarczające dla stwierdzenia, że skutkiem odmowy takiego prawa pobytu mogłoby być pozbawienie Kreshnika Ymeragi rzeczywistej możliwości skorzystania z istoty praw wynikających ze statusu obywatela Unii.
- 40 Jeżeli chodzi o przywołane przez sąd odsyłający prawa podstawowe, należy przypomnieć, że postanowienia karty mają na podstawie art. 51 ust. 1 tego aktu zastosowanie do państw członkowskich wyłącznie w zakresie, w jakim stosują one prawo Unii. Zgodnie z art. 51 ust. 2 karty nie rozszerza ona zakresu stosowania prawa Unii poza kompetencje Unii ani nie ustanawia nowych kompetencji ani zadań Unii, ani też nie zmienia kompetencji i zadań określonych w traktatach. Zadaniem Trybunału jest zatem dokonywanie zgodnej z kartą wykładni prawa Unii w granicach kompetencji przyznanych tej ostatniej (zob. ww. wyroki: w sprawie Dereci i in., pkt 71; a także w sprawie Iida, pkt 78).
- 41 Aby ustalić, czy odmówienie przez władze luksemburskie przyznania członkom rodziny Kreshnika Ymeragi prawa pobytu jako członkom rodziny obywatela Unii mieści się w granicach stosowania prawa Unii w rozumieniu art. 51 karty, należy między innymi zbadać, czy omawiane uregulowanie krajowe ma na celu wykonanie przepisu prawa Unii, jaki jest charakter tego uregulowania oraz to, czy zmierza ono ku realizacji celów innych niż cele objęte prawem Unii, nawet jeżeli może ono w sposób pośredni wpływać na to ostatnie, a także to, czy istnieją przepisy prawa Unii regulujące daną dziedzinę w sposób szczególny lub mogące mieć dla niej znaczenie (zob. wyrok z dnia 18 grudnia 1997 r. w sprawie C-309/96 Annibaldi, Rec. s. I-7493, pkt 21–23; a także ww. wyrok w sprawie Iida, pkt 79).
- 42 Jakkolwiek ustawa o swobodnym przepływie osób bezsprzecznie ma na celu wykonanie prawa Unii, wciąż pozostaje prawdą, że sytuacja skarżących w postępowaniu głównym nie jest regulowana prawem Unii, ponieważ Kreshnik Ymeraga nie może zostać uznany za beneficjenta dyrektywy 2004/38 ani – jeżeli chodzi o wnioski będące przedmiotem sporu w postępowaniu głównym – dyrektywy 2003/86,

a odmowa przyznania prawa pobytu członkom rodziny Kreshnika Ymeragi nie prowadzi do pozbawienia tego ostatniego rzeczywistej możliwości skorzystania z istoty praw wynikających ze statusu obywatela Unii.

- 43 W tych okolicznościach odmówienie przez władze luksemburskie przyznania członkom rodziny Kreshnika Ymeragi prawa pobytu jako członkom rodziny obywatela Unii nie mieści się w granicach stosowania prawa Unii w rozumieniu art. 51 karty, a co za tym idzie – zgodność tej odmowy z prawami podstawowymi nie może być badana w świetle praw ustanowionych przez tę ostatnią.
- 44 Powyższe stwierdzenie nie przesądza kwestii, czy obywatelom państwa trzeciego, których dotyczy spór w postępowaniu głównym, prawo pobytu nie może zostać odmówione na podstawie badania w świetle postanowień europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, której stronami są wszystkie państwa członkowskie.
- 45 Zważywszy na powyższe odpowiedź na zadane pytanie winna brzmieć: art. 20 TFUE należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie temu, by państwo członkowskie odmówiło obywatelowi państwa trzeciego pobytu na swoim terytorium, chociaż obywatel ten pragnie zamieszkać z członkiem swojej rodziny będącym obywatelem Unii Europejskiej zamieszkałym w tym państwie członkowskim i posiadającym jego obywatelstwo, w sytuacji gdy ten obywatel Unii nigdy nie skorzystał ze swego prawa do swobodnego przemieszczania się, o ile taka odmowa nie oznacza pozbawienia tego obywatela Unii rzeczywistej możliwości skorzystania z istoty praw wynikających ze statusu obywatela Unii.

W przedmiocie kosztów

- 46 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (druga izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 20 TFUE należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie temu, by państwo członkowskie odmówiło obywatelowi państwa trzeciego pobytu na swoim terytorium, chociaż obywatel ten pragnie zamieszkać z członkiem swojej rodziny będącym obywatelem Unii Europejskiej zamieszkałym w tym państwie członkowskim i posiadającym jego obywatelstwo, w sytuacji gdy ten obywatel Unii nigdy nie skorzystał ze swego prawa do swobodnego przemieszczania się, o ile taka odmowa nie oznacza pozbawienia tego obywatela Unii rzeczywistej możliwości skorzystania z istoty praw wynikających ze statusu obywatela Unii.

Podpisy